

Homilie van Theofylactus over het evangelie van Johannes (+ rond 1125)

Pilatus riep Jezus om Hem alleen te spreken,
want hij had een hoge dunk van Hem
en wilde de waarheid kennen, ver van de drukte van de Joden.
Door aan Jezus te vragen of Hij Koning is,
maakt hij zich tot weerklank van de geruchten die over Hem de ronde deden.

De Heer antwoordt: 'Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld'.
Door dat te zeggen zette Hij twee punten recht.
Eerst brengt Hij Pilatus ertoe te begrijpen dat degene die hij ondervraagt niet alleen mens is zoals de mensen hier beneden, maar dat Hij God is en Zoon van God.
Anderzijds verdrijft Hij elke verdenking van een staatsgreep:
'Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld', meen dus niet dat Ik
een onruststoker of opstandeling ben,
want als mijn koninkrijk van deze wereld kwam,
dan zouden 'mijn dienaren er wel voor gezorgd hebben
dat Ik niet aan de Joden werd uitgeleverd'.
Door dit te zeggen toont Jezus de zwakheid van de wereldse koninkrijken,
omdat zij hun macht alleen maar vinden in kracht,
terwijl het Rijk der hemelen aan zichzelf genoeg heeft.

Jezus zegt niet: 'Mijn Koninkrijk is niet *in* deze wereld',
maar Hij zegt: 'Mijn Koninkrijk is niet *van* deze wereld.
Zijn koningschap komt immers van de hemel en gaat aan de tijd vooraf,
maar wordt ook uitgeoefend in deze wereld en leidt die volgens Gods wil.

De wereld behoort aan Christus volgens dit vers: 'Hij kwam bij de zijnen' (Jh. 1,11).
Daarom antwoordt Jezus wanneer Pilatus Hem vraagt of Hij Koning is:
'Hiertoe ben Ik gekomen, dat wil zeggen om Koning te zijn,
want dat ben Ik van nature.
Ik ben immers geboren uit de Vader en Ik ben Koning
omdat Ik de Zoon van de Koning ben.'
Wanneer het evangelie zegt dat de Vader aan de Mensenzoon
alle macht gegeven heeft om oordeel te vellen (Jh. 5,27),
moeten we begrijpen dat de Zoon alles ontvangt van de Vader.
Hij ontvangt het voortgebracht te worden, het leven en het oordeel.
Christus is dus onder ons gekomen om ons te doen begrijpen
dat Hij de Koning is en de Heer van alle mensen.

Jezus zegt tot Pilatus met de bedoeling
hem voor zich te winnen en hem tot geloof te brengen:
'Al wie uit de waarheid is, luistert naar mijn stem.
Als gij, Pilatus, een kind van de waarheid zijt, als ge ernaar verlangt,
zult ge naar mijn stem luisteren en geloven in mijn koningschap.
Dan zult ge weten dat Ik niet koning ben op de wijze van de wereld,
want ik bezit het koningschap van nature,
sinds onze God en Koning Mij heeft voortgebracht.